

Narava Bele krajine

Lansko leto je Belokranjski muzej v Metliki izdal knjigo *Narava Bele krajine*, ki sta jo ob sodelovanju številnih avtorjev, kar 39 jih je, uredila Mojmir Štangelj in Mira Ivanovič. To delo, bogato ilustrirano z izvirnimi in kakovostnimi fotografijami, odlično prikazuje bogastvo narave v tem delu Slovenije. Slike so večinoma prispevali avtorji posameznih sestavkov in so skoraj brez izjeme odlične ter dobro dopolnjujejo besedila.

Knjiga je nastala ob zbiranju gradiva za naravoslovno zbirko Belokranjskega muzeja. Belo krajino Slovenci poznamo predvsem po kulturni dediščini, etnografskih posebnostih, posebni in značilni glasbi, plesih, dosežkih belokranjskih pesnikov, pisateljev, glasbenikov, slikarjev in drugih ustvarjalcev. Do sedaj pa nismo imeli nobene knjige, ki bi opozarjala na izjemna naravna bogastva tega obrobne predela Slovenije. In prav to vrzel zapolnjuje knjiga *Narava Bele krajine*.

Ob prebiranju posameznih poglavij se bomo najprej seznanili z geografskimi značilnostmi tega območja, z geološko podlago in paleontološkimi posebnostmi. Naslednji sestavki nas seznanjajo z glavnimi naravnimi vrednotami, obsežnimi območji Nature 2000 in drugimi zavarovanimi območji Bele krajine. Predstavljeni so flora in vegetacija, gozdovi, stelniki in njihovo gobje bogastvo. V posebnem poglavju izvemo, kje so bogata rastišča skoraj petdeset vrst orhidej, nato pa sledijo poglavja o podzemeljskih posebnostih kopenske in vodne favne Bele krajine. Ta pokrajina ima več kot 300 registriranih jam in v njih najdemo tudi take znamenitosti, kot sta Kuščerjeva kongerija, edina

poznana jamska školjka, in jamski cevkar *Marifugia cavatica*, ki ima le morske sorodnike. Seveda pa je posebno poglavje posvečeno močerilu ali človeški ribici, ki ima prav v Beli krajini še največjo dragocenost, črno podvrsto *Proteus anguinus parkelj*.

V posebnih poglavjih so predstavljene še suhe južine in potočni raki te pokrajine, od žuželk pa kačji pastirji, vrbnice, hrošči in metulji. Sledijo vretenčarji, poglavja o ribah, dvoživkah, močvirski sklednici, pticah, netopirjih, bobrih, ki so se v zadnjem času spet naselili v Beli krajini, tudi polhu je namenjeno eno poglavje in končno še velikim zverem.

Ob naštevanju bogate vsebine knjige nisem omenjal, da v posameznih poglavjih veliko izvemo o vedenju živali, njihovem pomenu za prebivalstvo, ogroženosti in zavarovanju živali in rastlin ter posebnih območjih ali krajih velikega naravovarstvenega pomena. Knjiga *Narava Bele*

krajine je izredno bogat vir podatkov o naravnih znamenitostih in posebnostih te lepe pokrajine in je tudi nekakšen vodnik, ki bo verjetno spodbudil marsikaterega bralca, da bo Belo krajino tudi obiskal. Ljubiteljem elektronskih knjig lahko še povem, da si na spletnih straneh <http://www.kobobooks.com> lahko naložijo tudi elektronsko obliko te knjige (e-knjigo) za 4,99 evra, papirna oblika pa v Belokranjskem muzeju Metlika ali v internetni prodajalni Prirodoslovnega muzeja Slovenije stane 20 evrov. Naj omenim še to, da bo knjiga izšla tudi v angleški različici, kar bo lahko pritegnilo tudi tuje naravoslovce in ljubitelje narave. Urednikom in avtorjem za ta dosežek iskreno čestitam.

Matija Gogala

